REJESTR DOTYCZY:

Nr. rejestracyjny

LIBEREK Stanisław

z d. .....

s/c ..... i .....

z d. .....

Dane personalne

Por. rez. WP

ur. 1905 r. w Zgierz

kraj: .....

zm. 10.2.1983 w Lozanna

kraj: Szwajcaria

pochowany .....

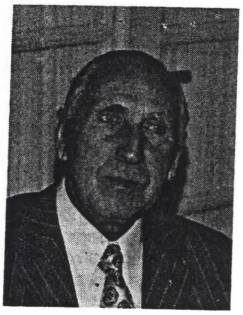
Źródła i bibliografia

Nasza Gazetka, Zurich, nr 2/82/1983 - wspomnienie

Nasza Gazetka nr. 2 (82) / 1983, Zurich

Z żałobnej karty

Ś.p. Stanisław Liberek

H.VEILLARD
-CYBULSKA

W dniu 10-go lutego br. odszedł od nas *nagle Dr. Stanisław Liberek*, założyciel i prezes Towarzystwa Polsko-Szwajcarskiego w Lozannie. Ten znany działacz polonijny i społecznik z powołania urodził się w 1905 r. w Zgierzu, a w Poznaniu ukończył Wyższą Szkołę Handlową. W Szwajcarii znalazł się w 1930 r., dzięki stypendium Funduszu Narodowego na kontynuowanie studiów na Uniwersytecie w Lozannie, gdzie w r. 1936 uzyskał tytuł doktora nauk społecznych.

W latach wielkiego kryzysu pracował w Polsce, m.in. w Biurze Ekonomicznym Zarządu Miejskiego w Warszawie, gdzie pod przewodnictwem Prezydenta Starzyńskiego, znanego bohatera narodowego, opracowywano plan podziału stolicy na dzielnice. Był on już wtedy żonaty ze Szwajcarką, którą poznał w czasie studiów w Lozannie. Z małżeństwa tego urodziło się 3 synów: dwóch w Polsce i jeden, najmłodszy, w Szwajcarii.

Zmobilizowany w 1939 r. jako porucznik rezerwy, Stanisław Liberek znalazł się w okresie działań wojennych w Karpatach, a następnie na Węgrzech, skąd udało mu się przedostać do Szwajcarii, dokąd już przed tym przybyła jego rodzina. Swoje przeżycia wojenne opisał on w "Gazette de Lausanne".

Gdy oddziały polskiej 2-giej Dywizji Strzelców generała Ketlinga przybyły z Francji do Szwajcarii, dr. Liberek stał się prelegentem dla internowanych w obozach Polaków. Wygłaszał odczyty na temat historii i ustroju Szwajcarii oraz stosunków Szwajcarsko-polskich, pracując jednocześnie jako korespondent dzienników zagranicznych.

Badając różne zagadnienia społeczne, dr Liberek ogłosił drukiem z pomocą żony szereg publikacji na tematy takie jak: "L'Amitié polono-suisse au cours des siècles" /1941/, "Les Polonais au Pays de Vaud" /1943/, "Les Echanges commerciaux entre la Suisse et la Pologne" /1945/, "Fraternité d'armes polono-suisse" /1945/, "Pestalozzi und Kościuszko" /1946/ i in. Cały ten okres zmagań heroicznych znalazł odbicie w jednej z ostatnich jego prac p.t."Temognagnes - les Polonais et leur amis suisses au Pays romand: 1939-1945" /1978/.

W tym też okresie powstało w Lozannie Towarzystwo Polskie, którego Stanisław Liberek był jednym z członków założycieli i animatorem. Od 1942 r, Towarzystwo to współpracowało z organizacją "Pro Polonia" we Fryburgu i z Caritasem obierając sobie za siedzibę Hotel de la Paix i odtąd ten "Hotel Pokoju" stał się miejscem spotkań Polaków zaangażowanych w pracy społecznej.

Dla dr. Liberka idea szerzenia kultury polskiej i bratnia jej z kulturą szwajcarską oraz propagowania przyjaźni między narodami stała się gwiazdą przewodnią jego działalności. Sekundowała mu w tym przez cały czas jego żona, jako jego pierwsza współpracownica.

Jeszcze w latach wojny związał się Liberek z fundacją amerykańską "Paderewski Testimonial Found", a po wojnie z towarzystwem "Société Paderewski" w Morges, gdzie do ostatniej chwili pełnił funkcję aktywnego członka komitetu tegoż stowarzyszenia..

Gdy działalność Towarzystwa Polskiego zmalała z powodu wyjazdu Polaków, a następnie zupełnie znikła, ożywił ją znów Stanisław Liberek organizując w 1975 r. "Towarzystwo Polsko-Szwajcarskie" w Lozannie. O rozwoju i różnorodnej działalności Towarzystwa pisała niejednokrotnie "Nasza Gazetka", której prezes Liberek był również wiernym korespondentem. Muzeum Polskie w Rapperswilu i Dom Polski w Zurychu znalazły się także w orbicie zainteresowań i wkładu pracy obojga Liberków.

Ostatnie wydarzenia polskie spowodowały, że Prezes Liberek spędził wakacje letnie 1980 r. w Polsce. W okresie zajść sierpniowych przyżywał wraz z rodakami dni niepokoju, trwogi i nadziei. Po powrocie przedstawił sytuację walczącej Polski w odczycie wygłoszonym w Hotelu de la Paix, który wywołał wielkie zainteresowanie licznej publiczności i ukierunkował dalsze prace Towarzystwa Polsko-Szwajcarskiego, które już na początku 1981 r. wysłało do Polski 3200 franków. Dalsza akcja pomocy objęła zbiórki pieniężne i w naturze, różne pomoce dzieciom polskim na wakacjach w Szwajcarii, jak też rodakom przybywającym masowo z kraju. Dr. Liberek zajmował się sprawami polskimi z całym poświęceniem do ostatniej chwili życia. Lukę powstałą jego zniknięciem trudno będzie wypełnić... Cześć Jego pamięci.